

Õppeaine	Mikromajandus
<p>Õppeaine kirjeldus, sh lõimingu põhimõtted kursuste vahel ja aineüleselt, hindamise erisused</p>	
<p>Mikromajanduse kursus kuulub majandusõpetuse valdkonda ning seda õpetatakse 11. klassis mahus 70 tundi. Kursus tugineb 10. klassis läbitud kursusele „Ettevõtlus ja turundus“ ning loob teoreetilise aluse makromajanduse käsitlemiseks 12. klassis. Õppe keskmes on turumajanduse toimimise põhimõtted, ressursside nappus ja valikuprotsess, turumehhanismi toimimine ning majandussubjektide käitumine.</p> <p>Kursus arendab õpilaste arusaama sellest, kuidas nappus sunnib tegema valikuid ja arvestama alternatiivkuluga, kuidas kujunevad hinnad nõudluse ja pakkumise koosmõjus ning kuidas erinevad majandussüsteemid lahendavad põhilisi majandusprobleeme. Käsitletakse tootmistegureid ja tegurituluseid, turu tasakaalu kujunemist, nõudluse elastsust, defitsiidi ja ülepakkumise tagajärgi ning raha ja investeerimise põhimõtteid. Õpe toetab loogilise mõtlemise, analüüsioskuse ja majandusliku otsustusvõime kujunemist.</p> <p>Õppes kasutatakse graafilist analüüsi, arvutusülesandeid (sh liht- ja liitintressi arvutamine), juhtumianalüüsi ning praktilisi näiteid igapäevaelust ja majandusuudistest.</p> <p>Lõiming kursuste vahel</p> <p>Mikromajandus seob ettevõtluse ja turunduse kursusel omandatud praktilised teadmised ettevõtte toimimisest turumehhanismi teoreetilise käsitlusega. Kui eelnev kursus keskendus ettevõtte tasandile ja praktilisele majandustegevusele, siis mikromajandus süvendab arusaama turu toimimisest, hinnakujundusest ja ressursside jaotusest. Kursus loob tugeva aluse 12. klassi makromajanduse kursusele, kus käsitletakse majandust riigi ja maailmamajanduse tasandil.</p> <p>Aineülene lõiming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matemaatika – protsentarvutused, graafikute koostamine ja tõlgendamine, elastsuse arvutamine, liht- ja liitintressi arvutamine. • Ühiskonnaõpetus – majandussüsteemid, turumajanduse toimimine, riigi roll majanduses. • Geograafia – ressursside jaotus ja tootmistegurite paiknemine. • Informaatika – andmete visualiseerimine ning finantsarvutuste tegemine digivahenditega. • Matemaatiline pädevus ja ettevõtlikkuspädevus – otsuste tegemine piiratud ressursside tingimustes. <p>Hindamise erisused</p> <p>Hindamine toimub eristavalt (A–F) vastavalt kooli hindamisjuhendile. Kursuse jooksul viiakse läbi kontrolltöid, arvutusülesandeid ja analüüsiülesandeid. Kujundav hindamine toetab õpilase arusaama majandusprotsessidest ning annab tagasisidet mõistete kasutamise ja analüüsi sügavuse kohta.</p> <p>Hindamisel pööratakse tähelepanu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • majandusmõistete täpsele ja korrektsele kasutamisele; • graafikute korrektsele koostamisele ja tõlgendamisele; • arvutuste õigsusele; • oskusele selgitada majandusnähtuste põhjuseid ja tagajärgi; 	

- argumenteeritud ja loogiliste järelduste tegemisele.

Kursuse erisuseks on graafilise analüüsi ja matemaatiliste arvutuste märkimisväärne osakaal ning investeerimise ja raha ajaväärtuse praktiline käsitlemine. Soovitusliku õppekäiguna nähakse ette kommertspanga külastust, mis seob teoreetilised teadmised reaalse finantskeskkonnaga.

Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane mõistab turumajanduse toimimise põhimõtteid ning selgitab, kuidas nappus ja piiratud ressursid mõjutavad majandusotsuste tegemist. Ta teab peamisi majandusmõisteid, tootmistegureid ja teguritulusid ning mõistab, kuidas nõudluse ja pakkumise koosmõjus kujuneb tasakaaluhind ja -kogus. Õpilane analüüsib erinevaid majandussüsteeme ja nende toimemehhanisme ning hindab nende tugevusi ja piiranguid.

Ta oskab tõlgendada ja koostada nõudluse ja pakkumise graafikuid, arvutada elastsust ning teha järeldusi hinnamuutuste mõjust turuosaliste käitumisele. Õpilane selgitab defitsiidi ja ülepakkumise majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi ning rakendab teadmisi liht- ja liitintressi arvutamisel. Ta mõistab raha ajaväärtuse põhimõtteid ning investeerimise aluseid, osates hinnata finantsotsuste pikaajalist mõju.

Õpilane väärtustab teadlikku ja vastutustundlikku majanduskäitumist, kujundab ratsionaalse otsustamise oskust ning mõistab oma rolli nii tarbija kui ka tulevase majandustegevuses osalejana.

Kursus 1 õpitulemused ja õppesisu, konkreetsed lõimingu näited ja kõik erisused, mis on konkreetse kursusega seotud.

Teab ja tunneb

- turumajanduse põhimõisteid (nappus, alternatiivkulu, tootmistegurid, teguritulu);
- erinevaid majandussüsteeme;
- majandusajalugu ning tähtsamad teadlased: liberalistid, keynsistid, fisiokraadid;
- loobumiskulu ja tootmisvõimaluste piir;
- nõudluse ja pakkumise seaduspärasusi;
- täielik konkurents ning erandid: monopol, oligopol, monopson, oligopson, monopolistik konkurents
- tasakaaluhinna ja -koguse kujunemise mehhanismi;
- nõudluse ja pakkumise hinnaelastsuse mõistet.

Mõistab ja selgitab

- kuidas nappus sunnib tegema valikuid ja arvestama alternatiivkuluga;

Õppesisu:

- Nappus ja alternatiivkulu
- Tootmistegurid ja teguritulu
- Majandussüsteemid
- Nõudlus ja pakkumine
- Turutasakaal
- Elastsus
- Defitsiit ja ülepakkumine
- Riigi roll turumajanduses

Konkreetsed lõimingu näited

Matemaatika:

- funktsioonide ja graafikute kasutamine nõudluse ja pakkumise analüüsimisel;
- protsentarvutused hinnamuutuste ja elastsuse leidmisel.
- lineaarsed mudelid

<ul style="list-style-type: none"> • kuidas turg ja hind koordineerivad tootmist ja tarbimist; • kuidas erinevad majandussüsteemid lahendavad põhilisi majandusprobleeme; • nõudluse ja pakkumise muutuste mõju turutasakaalule; • defitsiidi ja sufitsiidi majanduslikke ning sotsiaalseid tagajärgi. <p>Rakendab</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostab ja tõlgendab nõudluse ja pakkumise graafikuid; • arvutab elastsust; • analüüsib hinnamuutuste mõju tootjatele ja tarbijatele; • lahendab praktilisi turusituatsiooni kirjeldavaid ülesandeid. <p>Analüüsib ja hindab</p> <ul style="list-style-type: none"> • turumehhanismi tõhusust ressursside jaotamisel; • riigi sekkumise vajalikkust turupuudujääkide korral; • erinevate majandussüsteemide eeliseid ja piiranguid. 	<p>Ühiskonnaõpetus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • majandussüsteemide võrdlus poliitiliste süsteemidega; • riigi roll regulatsioonis. <p>Geograafia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ressursside paiknemine ja mõju tootmisele. <p>Arvuti töövahendina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • graafikute koostamine tabelarvutusprogrammis.
<p>Kursus 2 õpitulemused ja õppesisu, konkreetsed lõimingu näited ja kõik erisused, mis on konkreetse kursusega seotud.</p>	
<p>Õpitulemus: Teab ja tunneb</p> <ul style="list-style-type: none"> • raha funktsioone ja raha ajaväärtuse põhimõtet; • liht- ja lihtintressi arvutamise aluseid; <p>investeerimise põhimõisteid; finantsotsuste riske ja tootlust mõjutavaid tegureid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulu, kulu ja kasumi funktsioonide analüüsida • optimeerimine kasutades tuletised • piirtulu ning piirkulu tööriistad äri otsustamiseks 	<p>Õppesisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raha olemus ja funktsioonid • Raha ajaväärtus • Liht- ja lihtintress • Tuleviku väärtus • Säästmine ja investeerimine • Risk ja tootlus • Isiklik finantsplaneerimine • Optimeerimine
<p>Mõistab ja selgitab</p> <ul style="list-style-type: none"> • raha rolli turumajanduses; 	<p>Konkreetsed lõimingu näited Matemaatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liit- ja lihtintressi arvutamine; • protsentarvutused ja eksponentsiaalne kasv. • tuletised

<ul style="list-style-type: none"> • investeerimise ja säästmise tähtsust tuleviku kindlustamisel; • intressimäära mõju säästmis- ja investeerimisotsustele; • finantsotsuste pikaajalist mõju isiklikule majanduslikule toimetulekule. <p>Rakendab</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvutab liht- ja liitintressi; • võrdleb erinevaid investeerimisvõimalusi; • analüüsib laenude ja säästude tasuvust; • teeb põhjendatud finantsotsuseid simulatsiooniülesannetes. 	<p>Arvuti töövahendina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finantsarvutuste tegemine tabelarvutuses; • investeeringu tasuvuse modelleerimine. <p>Karjääriõpetus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • isiklik finantsplaneerimine ja tulevikuotsused. <p>Ühiskonnaõpetus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vastutustundlik tarbimine ja majanduskäitumine.
<p>Analüüsib ja hindab</p> <ul style="list-style-type: none"> • investeerimisriskide ja tootluse vahelist seost; • säästmise ja tarbimise alternatiivkulusid; • vastutustundliku finantskäitumise mõju pikaajalisele majanduslikule heaolule. • riskid seotud äri projektidega. 	<p>Kursuse erisused</p> <ul style="list-style-type: none"> • Märkimisväärne arvutuslik komponent. • Praktiliste finantssimulatsioonide kasutamine. • Soovituslik õppekäik kommertsbanka, et siduda teooria reaalse finantskeskkonnaga.